

BEDRE KARTLEGGING AV BIOLOGISK KARTLEGGING

Vedtatt av landsstyret i Grønn Ungdom, 29. februar – 1. mai 2016

Når det søkes om å bygge vannkraftverk av en viss størrelse må utbygger gjennomføre en konsekvensutredning for blant annet å finne ut hvilke arter og naturtyper som forekommer i området. Det er NVE som har ansvaret for å vurdere konsekvensutredningene.

I Norge har vi lange tradisjoner for bruk av vannkraft til energiproduksjon. Det er stort potensiale for ytterligere småkraftutbygging, og dessuten anses vannkraft, både i liten og stor skala, som en bærekraftig energikilde av en stor andel av befolkningen. Vannkraft vil dermed ha stor betydning for landets energiforsyning også i fremtiden. Derfor er det viktig at utbyggingene ikke skader naturen mer enn nødvendig.

NVE i samarbeid med miljøkonsulentfirmaet Biofokus utførte i fjor en grundig etterkontroll av 20 slike miljørapporter for småkraftverk. I etterkontrollene ble det kun tatt sikte på å undersøke lav- og mosearter i de samme områdene. 14 av rapportene hadde grove mangler og bare 13 av 166 rødlistearter som kunne påvirkes av utbyggingene hadde blitt rapportert.

Disse resultatene kommer av flere grunner. For det første har de fleste registrantene ikke tilstrekkelig kunnskap om artsgjenkjennelse. For det andre er det vanligvis ingen som kontrollerer at det som står i rapporten faktisk stemmer før den legges til grunn for å vurdere om kraftverket får byggetillatelse. For det tredje kan søkeren selv velge hvilken konsulent hen vil ansette for å rapportere arter og naturtyper. Systemet i dag har en tydelig svakhet når konsulentene er betalt av firmaer som har økonomisk interesse av få rødlistefunn. Det er her verdt å nevne at Biofokus, som utførte dette oppdraget på vegne av NVE, får færre henvendelser enn andre lignende firmaer. Man kan stille seg spørsmålet om utbyggere unngår kartleggere som har kompetanse til å finne rødlistearter og -naturtyper - fordi funnene vanskeligjør utbyggingen.

Med disse resultatene avdekker denne rapporten grove feil i systemet, og dette i biomangfoldets disfavør. Rapporten tar riktignok kun for seg mose-, lavarter og naturtyper i småkraftverkutbygging, men det er ingenting som tilsier at systemet er vesentlig bedre for andre vegetasjonstyper eller i andre byggesaker. Vi antar derfor at utbygging i forbindelse med vindkraft, veier, kjøpesentre og andre lignende inngrep lider den samme skjebnen.

Grønn Ungdom krever:

- At det opprettes et nasjonalt kontrollorgan, for eksempel en miljørevisjon, som del av Riksrevisjonen med mandat til å gjennomføre kontroll med kartlegging av naturmangfold i forbindelse med utbyggingssaker
- At det skal utarbeides klare forhåndskrav til kompetansen til miljøkonsulenter som engasjeres i utbyggingssaker, for eksempel i form av en sertifiseringsordning
- Strengere rutiner for kartlegging av biologisk mangfold i byggesaker